

---

۳۶۵ روز در صحبت حافظ

حسین محی‌الدین الهی قمشه‌ای

انتشارات سخن

فهرست مطالب

یادداشت ناشر	نه
پیشگفتار	یازده
معشوق حافظ	یازده
معشوق یگانه و وحدت وجود	سی و پنج
وحدت عشق و عاشق و معشوق	سی و هشت
شراب حافظ	چهل
خرابات	چهل و سه
خرقه و دلچ	چهل و شش
عقل و جنون	چهل و هشت
نیستی و فقر و مسکنت	چهل و نه
زهد و تقوی	پنجاه
گناه حافظ	پنجاه و دو
توبه	پنجاه و پنج
حافظ و ملامتیان	پنجاه و هشت
غوغای جبر و اختیار	شصت
رندی حافظ	شصت و پنج
شکوه و شکایت	هفتاد و یک
حافظ و قرآن	هفتاد و دو
حافظ به روایت حافظ	نود و پنج
وزن و آهنگ در شعر حافظ	صد و چهار
سپاس و قدردانی	صد و یازده
زینت اوراق	صد و دوازده
فهرست غزل‌ها به ترتیب شماره (و حروف آخر مصرع اول)	صد و سی و پنج
متن کتاب	۲-۸۴۵
فهرست غزل‌ها به ترتیب حروف اول مصرع اول	۸۴۷

حافظ به روایت حافظ

این مجموعه از غزلیات حافظ شیرازی که اینک با تصحیح و تفسیر نگارنده به بازار ادب و فرهنگ عرضه می‌شود محصول بیش از نیم قرن تلاش مستمر برای دست یافتن به صحیح‌ترین روایت از دیوان و نزدیک‌ترین گزینه‌ها به ذوق و هنر این شهریار شعر غنایی در جهان است.

قصه نسخه‌بدل‌های دیوان حافظ همچون شب یلدا به درازی مشهور است و حلقه‌های ادب دیرینه ما به‌ویژه در دوران اخیر، هیچ‌گاه از هیاهو و غوغا بر سر کلمات و ترکیبات و تعبیرات حافظ خوش‌کلام خالی نبوده است و محققان و ادب‌شناسان بسیار با بضاعت‌های بیش و کم هریک کوشیده‌اند با شیوه‌های نوین تحقیق، نسخه‌ای معتبر از این دیوان بلندایوان به دست دهند:

برخی عین یک نسخه خطی کهن را با حواشی و تعلیقات به طبع رسانده‌اند و برخی دیگر یک نسخه کهن را اصل نهاده و روایت نسخه‌های دیگر را در حاشیه گزارش کرده‌اند. از جمله مرحوم محمد قزوینی با همکاری دکتر قاسم غنی نسخه‌ای را به عنوان نسخه خلخالی (متعلق به آقای خلخالی، از محققان معاصر) اساس قرار داده و به طبع رسانده‌اند که از متداول‌ترین نسخه‌های جدید دیوان حافظ بوده است. اما پس از مدتی روشن شد که این طبع به نسخه خلخالی چندان وفادار نمانده است. آقای خلخالی صاحب نسخه یک طبع عکسی از عین نسخه را در کتابی عرضه کردند و در پیش‌گفتار آن اشکالات متعدد نسخه قزوینی را نسبت به نسخه اصل با اعجاب متذکر شده‌اند، افزون بر اینکه اصل نسخه خلخالی نیز، در عین قدمت، چندان اعتباری ندارد زیرا اغلاط فاحش و

